

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۳۷/۲۷-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۳۲؛ خط: نسخ، بی‌کاء، تا: قرن ۷؛ ۱ گگ (۱۴۵)؛ مقابله شده با اصل منقول و نسخه دیگر (ص ع)، می‌گویند این نسخه در دست ابن سینا بوده است و خطی از او در ص ع هست، وقف سلطان محمود؛ تملک: ابن الحممامی ابوزید بن علی در ۱۹ رجب ۵۴۷، ابوالفتح بن کامیار شیرویه، محمد بن القسم الحسینی [فیلمها-ف: ۱-۴۶۹]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۳۷/۲۸-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۳۲؛ خط: نسخ، بی‌کاء، تا: قرن ۷؛ ۲ گگ (۱۴۶-۱۴۷) [فیلمها-ف: ۱-۴۶۹]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۷۵۱/۷

آغاز: رساله ابی سهل بیژن ابن رستم القوهی فی استخراج ضلع المسبح فی الدایرة للملك الاجل عضد الدولة الدیلمی رحمه الله بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين و صلوته علی نبيه سيدنا محمد و علی آله الطاهرين. قال ويجز بن رستم المعروف باباسهل القوهی قد اظهر الله تعالی وله الحمد فی عصر مولانا الملك المنصور عضدالدولة و تاج الملة اطال الل بقاءه من فنون العلم و الادب و ضروب البحث و الطلب مالم یزل مستبهما لا یفتح و مستجمعا لا ینشرح ... و اسهل هذه المطالب علم ضلع المسبح المتساوی الاضلاع فی الدائرة؛ انجام: ضلع المتساوی الاضلاع و ذلك ما اردنا ان نین. تمت الرسالة و الحمد لله حق حمده و الصلوة علی النبی محمد و آله اجمعین الطیبین الطاهیرین المعصومین المکرمین.

خط: نسخ، کاء: محمد بن اباتراب ابن احمد، تا: ۱۲۸۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۳ گگ (۶۵-۶۷)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۸-۲۷۶]

← استخراج ضمير ← استخراج جواب سؤالها از جدول جفر جامع

● استخراج ضمير / هیئت / عربی

estextrāj-e zamīr

طبری، عمر بن فرخان، - ۲۰۰ قمری

tabarī, 'omar ebn-e farxān (- 816)

آغاز: بسمله فصل اذا سالک و جل عما فی یده فی اول ساعته الزهرة فاعلم انجام: علی طبیعة واحدة و هی السرطان و العقرب و الحوت و الله اعلم

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۲۸۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاء: محمدحسین، تا: ۱۳۲۶ق [رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۵۰۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کاء: حاج محمد حسین خراسانی، تا: محرم ۱۳۲۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: پارچه‌ای، ۵۸ گگ (۱۴۹-۲۰۶)، ۱۴ سطر (۱۲/۷×۸)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۸-۳۰۷]

● استخراج ضمير = الخبی و الضمير / هیئت / فارسی

estextrāj-e zamīr = al-xabī wa-d-ḍamīr

طبری، محمد بن ایوب، - ۴۸۵ قمری

tabarī, mohammad ebn-e ayyūb (- 1093)

رساله‌ای در گفتن ضمير دیگری و پیدا کردن پنهان‌شده (= خبی). طبری در آغاز، ۵ سبب برای در خطا افتادن گوینده ضمير و خبی و سپس شرط‌هایی که پرسنده و یا پاسخ دهنده (گوینده) را باید تا استخراج صواب آید، یاد می‌کند و می‌گوید تاکنون در این معنی تصنیفی جداگانه نشده.

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین. اما بعد چنین گوید محمد بن ایوب حاسب طبری که بسیار کسان را دیدم راغب بودند بر استخراج ضمير ... که کسی در دل اندیشه کند و یا در کف دست چیزی پنهان کند غیر از آن بگوید ... و ندانستند که ... این معنی سخت آسان است بر کسی که علم نجوم بغایت داند هر چند که این طریقی است از جمله جزئیات احکام نجوم و شاید که در وی خطا افتد به وقتها از بره پنج سبب اول عمر دراز ... تا بر وی محیط تواند شد دوم آنکه هر کس در این علم دعوی کند و گویند که دانیم و ندانند بوقت برهان ... درمانند ... پس چون ما دیدیم که هیچکس از متقدمان در این معنی تصنیفی نکرده اند که بر آن اعتماد توان کردن و در کتب متقدمان یاد کرده اند خواستم که رساله‌ای مفرد در این باب ... یاد کنم ... بعبارت هر چه سبک تر و بر تأکیدها هر چند درست‌تر.

انجام: جمله بدینگونه باشد که یاد کردیم.

[فهرستواره منزوی ۲۷۹۵/۴]

۱. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه: ۱۱۸/۲

بی‌کاء، تا: سه‌شنبه ۱۲ رمضان ۱۱۹۴ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج حنایی، ۲۳ سطر (۱۵×۹)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [نشریه: ۳-۲۲۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۳۶۷/۳۵

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کاء، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ضربی مشکی عطف قهوه‌ای، ۲۶ ص (۴۵۶-۴۸۱)، ۱۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹-۴۴۹]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۳/۵ سرود

خط: نستعلیق، بی‌کاء، تا: ۱۲۳۶ق [نشریه: ۱۳-۴۳۲]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۵۰۰/۱

فرستگان نسخه‌های خطی ایران (فخا)؛؛ جلد سوم؛ به کوشش مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276240

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۰/۲۰۱۲